

VŠĮ ŠIAULIŲ REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS
ŠIAULIŲ REGIONO KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ MECHANINIO BIOLOGINIO
APDOROJIMO ĮRENGINIŲ AIKŠTELĖS,
ESANČIOS JURGELIŠKIŲ K. 9, ŠIAULIŲ R.
APLINKOS MONITORINGO 2022 M. ATASKAITA

Parengė:

Aplinkos inžinierė

Angelė Saulytė-Uznieinė

Direktorius

Mindaugas Čegys

Šiauliai, 2023

Aplinkos apsaugos agentūrai
Lietuvos geologijos tarnybai
Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos

X

(reikiamą langelį pažymėti X)

ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO ATASKAITA

I SKYRIUS. BENDROJI DALIS

1. Informacija apie ūkio subjektą:

1.1. teisinis statusas:

juridinis asmuo
juridinio asmens struktūrinis padalinys (filialas, atstovybė)
fizinis asmuo, vykdomas ūkinę veiklą

X

(tinkamą langelį pažymėti X)

1.2. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio pavadinimas ar
fizinio asmens vardas, pavardė

1.3. juridinio asmens ar jo struktūrinio
padalinio kodas Juridinių asmenų
registre arba fizinio asmens kodas

VŠĮ Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras

145787276

1.4. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio buveinės ar fizinio asmens nuolatinės gyvenamosios vietos
adresas

savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	pastato ar pastatų komplekso Nr.	korpusas	buto ar negyvenamosios patalpos Nr.
<i>Šiaulių m.</i>	<i>Šiauliai</i>	<i>Pramonės</i>	<i>15</i>		<i>71</i>

1.5. ryšio informacija

telefono Nr.	fakso Nr.	el. pašto adresas
<i>8 41 520002</i>		<i>info@sratac.lt</i>

2. Ūkinės veiklos vieta:

Ūkinės veiklos objekto pavadinimas

Šiaulių regiono komunalinių atliekų mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiai

adresas

savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	pastato ar pastatų komplekso Nr.	korpusas	buto ar negyvenamosios patalpos Nr.
<i>Šiaulių r.</i>	<i>Jurgeliškių k.</i>		<i>9</i>		

3. Informaciją parengusio asmens ryšio informacija:

telefono Nr.	fakso Nr.	el. pašto adresas
<i>8-41 545536</i>	<i>8-41 545536</i>	<i>info@geomina.lt</i>

4. Laikotarpis, kurio duomenys pateikiami: *2022 m.*

II SKYRIUS.

POVEIKIO APLINKAI MONITORINGAS

- 1 lentelė. Poveikio vandens kokybei monitoringo duomenys. *Ataskaita teikiama už lietaus nuotekų monitoringo dalį.*
- 2 lentelė. Poveikio oro kokybei monitoringo duomenys. *Ataskaita teikiama už lietaus nuotekų monitoringo dalį.*
- 3 lentelė. Poveikio požeminiame vandeniui monitoringo duomenys. *Ataskaita teikiama už lietaus nuotekų monitoringo dalį.*
- 4 lentelė. Poveikio drenajiniame vandeniui monitoringo duomenys. *Ataskaita teikiama už lietaus nuotekų monitoringo dalį.*
- 5 lentelė. Poveikio aplinkai (dirvožemiui, biologinei įvairovei, reljefui, hidrografiniam tinklui, kraštovaizdžio vizualinei struktūrai) monitoringo duomenys. *Ataskaita teikiama už lietaus nuotekų monitoringo dalį.*

III SKYRIUS.

MONITORINGO (IŠSKYRUS POVEIKIO POŽEMINIAM VANDENIUI MONITORINGO) DUOMENŲ ANALIZĘ IR IŠVADOS APIE ŪKIO SUBJEKTO VEIKLOS POVEIKĮ APLINKAI

5. Pateikiama technologinių procesų ir (ar) išmetamų / išleidžiamų teršalų, ir (ar) poveikio aplinkai (išskyrus poveikio požeminiame vandeniui) monitoringo duomenų analizė ir išvados, kokią poveikį ūkio subjekto veiklos komponentams daro vykdoma veikla, kaip tokio poveikio galima išvengti ar jį sumažinti:

5.1. duomenų analizėje argumentuotai apibūdinama:

- technologinių procesų parametrų atitiktis teisės aktuose reglamentuotam (jei reglamentuotas) technologiniam režimui, neatitikimų, jei tokių buvo, priežastys ir jų poveikis (išmetamam ar išleidžiamam teršalų kiekiui ir aplinkos (oro, vandens) kokybei);
- išmetamo ar išleidžiamo teršalų kiekio atitiktis teisės aktuose reglamentuotam (jei reglamentuotas) ir (ar) leidimo sąlygose nustatytam kiekiui;
- jei vykdomas poveikio aplinkai monitoringas, ūkio subjekto išmetamo ar išleidžiamo teršalo sudaromas aplinkos (oro, vandens) užterštumo lygis (be foninio aplinkos užterštumo lygio ir su juo) ir jo palyginimas su tam teršalui nustatyta aplinkos (oro, vandens) kokybės norma.

5.2. išvadosse pateikiama informacija apie ūkio subjekto vykdomos veiklos technologinių procesų parametrų laikymąsi, ūkio subjekto veiklos poveikį jo veikiamiems aplinkos komponentams (nurodant kitimo per pastaruosius metus tendencijas ir prognozuojamą poveikį) ir galimas tokio poveikio sumažinimo priemones (veiksnius).

5.3 pasiūlymai monitoringo programos tikslinimui ir monitoringo apimčių keitimui, jeigu monitoringo rezultatai tai galima pagrįsti.

Paviršinių (lietaus) nuotekų tyrimo rezultatai

Sąlyginai taršios paviršinės (lietaus) nuotekos nuo kieta danga padengtos 0,2285 ha. Šiaulių regiono komunalinių atliekų mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių aikštelės (MBA) teritorijos yra valomos dviejose naftos produktų gaudyklėse su integruotomis smėliagaudėmis. Išvalytos paviršinės nuotekos išleidžiamos į aplinką dviejose vietose – per išleistuvą IŠL-1 (matavimo postas L10) ir per išleistuvą IŠL-2 (matavimo postas L7). Išvalytos nuotekos patenka į melioracijos griovį šiaurės rytinėje ir pietinėje MBA sklypo pusėse.

2022 metais vykdant monitoringo darbus iš postų L7 ir L10 išleidžiamų paviršinių nuotekų vandens mėginiai buvo imti tris kartus per metus (II, III ir IV ketv.). Juose matuoti fizikiniai-cheminiai parametrai (vandenilio jonų koncentracija (pH), savitasis elektros laidis (SEL) ir temperatūra (T)). Taip pat buvo nustatyta skendinčių medžiagų (SM) koncentracija, cheminis deguonies suvartojimas pagal bichromatą (ChDS), biocheminis deguonies suvartojimas per 7 paras (BDS₇) ir naftos produktų kiekis (NP indeksas). 2022 metais atliktų tyrimų protokolai pateikti šios ataskaitos prieduose. Apibendrinti 2022 m. atliktų tyrimų rezultatai ir jų atitikimas bendriesiems reikalavimams į gamtinę aplinką išleidžiamoms nuotekoms [8] yra pateikti 6 lentelėje. Šioje lentelėje taip pat palyginimui pateikti 2019 ir 2020 m. tyrimų rezultatai.

2022 m. išleidžiamose paviršinėse nuotekose vandens terpė kito tarp neutralios ir silpnai šarminės, t. y. tilpo į nustatytas taikomas ribas.

6 lentelė. Paviršinių (lietaus) nuotekų tyrimo rezultatai 2022 m.

Rodiklis	Vertinimo kriterijus	L10 (IŠL-1)			L7 (IŠL-2)		
		mažiausia vertė	metų vidurkis	didžiausia vertė	mažiausia vertė	metų vidurkis	didžiausia vertė
Temperatūra, °C	30*	1,9	8,8	13,9	3,4	9,9	15,7
SEL, µS/cm	–	1066	1489	1980	1127	1402	1934
pH	6,5–8,5*	7,36	7,60	7,75	7,39	7,62	7,77
SM, mg/l	30/50**	7,8	21,9	31	27	34,7	47
ChDS, mgO ₂ /l	–	71,8	97,6	147	89	100	108
BDS ₇ , mgO ₂ /l	23/34**	4,21	10,8	23,2	5,73	12,8	26,1
NP indeksas (C ₁₀ -C ₄₀), mg/l	5/7**	<0,10	<0,10	<0,10	<0,10	<0,10	<0,10

Pastabos: * – Nuotekų tvarkymo reglamente [4], 1-oje lentelėje nurodyti bendrieji reikalavimai į gamtinę aplinką išleidžiamoms nuotekoms.

** – Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente [5], V skyriuje nurodyti į aplinką išleidžiamų paviršinių nuotekų užterštumo reikalavimai, tai pat Nuotekų tvarkymo reglamente [4], 2 priedo B dalyje nurodyta DLK į gamtinę aplinką išleidžiamoms nuotekoms; kairėje – taikomi vidutinei metinei vertei, dešinėje – taikomi didžiausiai momentinei vertei.

x	– viršijama vidutinė metinė vertė arba bendrieji užterštumo reikalavimai;
x	– viršijama didžiausia momentinė vertė ir/ar DLK;
x	– atkreiptinas dėmesys.

Pastebima, jog daugelio tirtų rodiklių metiniai vidurkiai buvo didesni L7 poste, nei L10. Tačiau abiejų postų (L7 ir L10) vandenyje nustatytos aukštos ChDS vertės, kurios kito 71,8–147 mgO₂/l ribose. SEL reikšmės kito nuo padidintų (1066 µS/cm) iki aukštų (1980 µS/cm). Šiais ataskaitiniais metais BDS₇ metinis vidurkis postuose buvo panašus, L10 siekė 10,8 mgO₂/l, L7 – 12,8 mgO₂/l.

2022 m. NP indeksas vandens mėginiuose buvo žemiau metodo aptikimo ribos.

IŠVADA

2022 m. Šiaulių regiono komunalinių atliekų MBA įrenginių aikštelės teritorijos į aplinką išleidžiamose paviršinėse (lietaus) nuotekose, ties postais L10 ir L7, kartais nustatomi nežymiai padidinti skendinčių medžiagų kiekiai. Taip pat postų vandens kokybę blogino aukšti organinių medžiagų kiekiai. Su nuotekomis į aplinką išleidžiamų naftos produktų nerasta.

IV SKYRIUS.

APIBENDRINANTI POVEIKIO POŽEMINIAM VANDENIUI MONITORINGO ATASKAITA SU DUOMENŲ ANALIZE IR IŠVADOMIS APIE ŪKIO SUBJEKTO VEIKLOS POVEIKĮ APLINKAI

6. Pateikiama (*detaali poveikio požeminiam vandeniui monitoringo duomenų analizė bei išvados apie ūkio subjekto veiklos poveikį aplinkai pateikiami kas 5 m.*):
- 6.1. trumpa ūkio subjekto veiklos charakteristika;
 - 6.2. monitoringo tinklo schema;
 - 6.3. monitoringo ir laboratorinių darbų metodikų aprašymas;
 - 6.4. monitoringo duomenų analizė, teršiančių medžiagų didėjimo ar mažėjimo tendencijų įvertinimas;
 - 6.5. išvados apie ūkio subjekto veiklos poveikį požeminio vandens ištekliams ir jų kokybei;
 - 6.6. rekomendacijos ūkio subjekto veiklai pagerinti, siekiant sumažinti arba nutraukti neigiamas jos pasekmes aplinkai;
 - 6.7. rekomendacijos Monitoringo programos tikslinimui ir monitoringo apimčių keitimui, jeigu monitoringo rezultatais tai galima pagrįsti.

Šis skyrius nėra pildomas, nes ataskaita teikiama už lietaus nuotekų monitoringo dalį.

Ataskaitą parengė UAB „Geomina“ aplinkos inžinierė Angelė Saulylė-Uznieinė, tel.: 8-41 545536
(Vardas ir pavardė, telefonas)

(Ūkio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens pareigos)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Data)

LITERATŪRA

1. Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatai (Žin., 2009, Nr. 113-4831; su vėlesniais pakeitimais).
2. LST ISO 5667-10:2011 Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 10 dalis. Nurodymai, kaip imti nuotekų mėginius (tapatus ISO 5667-10:1992). Vilnius, Lietuvos standartizacijos departamentas, 2011.
3. LST EN ISO 5667-3:2006. Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 3-oji dalis. Nurodymai, kaip konservuoti ir tvarkyti vandens mėginius (ISO 5667-3:2003). Vilnius: Lietuvos standartizacijos departamentas, 2006.
4. Nuotekų tvarkymo reglamentas (Žin., 2006, Nr. 59-2103; su vėlesniais pakeitimais).
5. Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas (Žin., 2007, Nr. 42-1594; su vėlesniais pakeitimais).
6. I. Juozulytė. Šiaulių regiono komunalinių atliekų mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių aikštelės aplinkos monitoringo programa 2022–2026 m. UAB „Ekologiniai projektai“, 2022 m.